

4 Regionaal

IJmond

In de portrettenserie De Estafette laat de krant zich van gesprek naar gesprek sturen. Iedere week geeft de geïnterviewde het estafettestokje door aan iemand anders met een bijzonder verhaal.

Paspoort

Naam: Jos Niesten
Leeftijd: 72 jaar
Is: oud-marathonschaatser en -tuinder
Geeft het estafettestokje door aan: Eduard de Vilder

Voorrnalig marathonchaatser en tuinder Jos Niesten in zijn agrarisch museum in Heemskerk.

Voor Jos Niesten stond altijd de tuinbouw voorop

'Schaatsen kon ik

Gwendelyn Luijk

Heemskerk ✦ Twee keer reed hij de Elfstedentocht. In talloze schaatsmarathons kwam hij als eerste over de finish. Toch heeft Jos Niesten zich in de eerste plaats altijd tuinder gevoeld. „Als het in de paprika's tegen zat, kon ik mijn frustraties in het schaatsen kwijt.” Niesten begon relatief laat met wedstrijdrijden. Hij was 28 toen hij serieus begon te trainen. „Daarvoor had ik geen tijd, maar wel de wens. Vanaf het moment dat Reinier Paping in de Elfstedentocht van 1963 over de finish ging, wilde ik die tocht ook rijden.”

Toch zou hij daar nog lang op moeten wachten: twaalf jaar. Niet dat hij srl zat. Hij reed wedstrijd na wedstrijd op natuurijs en haalde in 1981 het Werelduurrecord. „Toen ik mijn eerste marathon won, kon ik echt nog niet schaatsen”, lacht de nu 72-jarige Niesten. „Maar ik had wel de drive en ik was sterk. Ik heb in die eerste periode niet op techniek, maar op karakter gerdend.” Natuurlijk was altijd zijn grote liefde. „Je moet het ijs lezen, zeer geconcentreerd zijn. En dan nog ben ik heel wat keren op m'n kanes gegaan, maar je krabbelt gewoon weer overeind. Niet zeuren en doorgaan.”

In '85 was daar dan eindelijk die Elfstedentocht. Derde werd hij, Niesten: „Ik had kunnen winnen, daar ben ik nog van overtuigd, als ik maar wat minder pech had gehad. Bij het aanpakken van een voedselpakket ging het mis. Ik werd naar achteren getrokken en ging onderuit. De jongens die het zagen gebeurden dachten: het is gedaan met Niesten, maar dat was het niet.”

Tuindersgezin

Met Evert van Benthem, de winnaar van die tocht, heeft hij nog altijd goed contact. Al een paar keer heeft Niesten samen met Van

der Valk Hotels schaatstreizen naar Canada georganiseerd, waar Van Benthem tegenwoordig een boerenbedrijf heeft. „We spreken elkaar regelmatig, maar over het schaatsen gaat het eigenlijk nooit meer. We hebben altijd een goede klik gehad omdat we allebei een agrarische achtergrond hebben.” Jos groeide op in een tuindersgezin met elf kinderen. Wat klein begon bij zijn vader, groeide onder Jos en twee van zijn broers uit tot een bedrijf met dertig werknemers en een jaarlijkse export van vier miljoen paprika's naar Engeland. „Volgens mijn vader was ik niet voor de tuinbouw voorbestemd,

niet, maar ik was sterk'

maar daar dacht ik anders over. Van kleins af aan heb ik mij tot doel gesteld om in de zaak mee te draaien. Ik had iets met de grond en het trok me om nieuwe producten te kunnen ontwikkelen."

Tot 1990 teelde het familiebedrijf nog van alles, zowel groenten als bloemen. Om makkelijk met wisselend personeel te kunnen werken en omdat de in opkomst zijnde paprikateelt lucratief was, legde het bedrijf zich daarna toe op paprikas. „De lat lag hoog omdat de kosten ook hoog lagen. Het was allemaal milieubewuste teelt. Niet sproeien, maar sluitwespens inzetten tegen de spint en lieveheers-

beestjes tegen de luis. Dat was nodig omdat we zaken deden met supermarktketens die daarom vroegen, maar we vonden het zelf ook belangrijk. De drie p's noemen we dat: in de eerste plaats people, dan planet en pas als derde profit."

Museum

In 2006 kwam het bedrijf tot een einde. Om concurrerend te blijven, was schaalvergroting nodig en daar hadden Jos en zijn zoons de ruimte niet voor. Maar hij volgt de tuinbouw nog op de voet. Regelmatig geeft hij lezingen over de geschiedenis van tuinbouw in Nederland.

In zijn schuur heeft hij een klein museum ingericht waar hij zo nu en dan schoolklassen ontvangt. Aan de andere kant van de schuur zit zijn persoonlijk 'schaatsmuseum', met een kast vol bekers en aan de muur foto's en de schaatsen waarmee hij in 1985 over de finish kwam.

Sinds zijn hoogtijdagen is het schaatsen naar een heel ander niveau getild, meent Niesten. „Die jongens van nu gaan veel harder dan wij ooit gingen. Toen waren er maar een paar echt goede schaatsers. Nu is de top veel breder geworden, de concurrentie groter. Het zijn nu professionals, terwijl

wij maar amateurs waren die van schaatsen hielden. Daarom was voor mij het bedrijf ook altijd het belangrijkste. Dat zorgde voor brood op de plank."

De sportiviteit is – net als de liefde voor het tuindersvak – nooit verdwenen. Elke vrijdag wordt er nog geschaast met IJclub Kees Jongert. Met zijn vrouw maakt hij op de fiets toertochten door Duitsland en Frankrijk. En ja, Niesten is er van overtuigd dat er op een goede dag weer een Elfstedentocht komt. „Ook in deze eeuw gaat het gebeuren. En ik ga het nog meemaken. Hij komt steeds een jaartje dichterbij."

'Ook deze eeuw komt er een Elfstedentocht'